



Městská knihovna v Praze

# JÁ, RYTÍŘ ROLAND, ZDRAVÍM TEMNOU VĚŽ

Robert Browning



**Hledáte místo, kde...**

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

**Právě jste ho našli!**

## Městská knihovna v Praze

**43** poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,  
**2 000 000** dokumentů, **60** Kč za registraci

[www.mlp.cz](http://www.mlp.cz)

[knihovna@mlp.cz](mailto:knihovna@mlp.cz)

[www.e-knihovna.cz](http://www.e-knihovna.cz)

[www.facebook.com/knihovna](http://www.facebook.com/knihovna)

Já, rytíř Roland,  
zdravím Temnou věž

Robert Browning

*Přeložil Miroslav Jindra*

Znění tohoto textu vychází z díla [Temná věž](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Pavel Dobrovský – Beta v Praze v roce 2006. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

## §

Text díla (Robert Browning: Já, rytíř Roland, zdravím Temnou věž), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.



Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyžívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 5. 3. 2019.



## I

Já věděl hned, že každým slovem klame,  
ten mrzák zchátralý, v očích zlý jas,  
a lačně prahne poplést mě a zmást,  
rty zaťaté v té zášti dobře známé,  
jež bez milosti všechno živé láme —  
že novou oběť zkosit chce jak klas.

## II

Co jiného by rád, ten s křivou holí,  
než zhoubnou lží svou past mi nastražit,  
v níž poutníkům všem život chtěl by vzít,  
kdož se s ním střetnou cestou mezi poli?  
Já tušil, epitaf že v duchu volí,  
jímž stvrdit chce můj mrtvý klid.

## III

Pokud se pustím směrem, kterým kyne,  
na stezku vkročím, o níž pověst praví,  
že nikdo nevrátí se po ní zdravý —  
číhá tam Temná věž, kde hrůzně zhyne.  
Však pro mne přesto není cesty jiné;  
necht' moje trápení tam osud zdává.

## IV

Po všech svých toulkách široším světem,  
po dlouhých rocích, kdy jsem hledal štěstí,  
naděje zhasly — proč teď dále vésti  
prohraný boj a unaveným letem  
dál mávat křídly za úspěchu květem?  
Těžko bych dokázal obstát v něm se ctí.

## V

Už těžce nemocný se mrtvým může zdát  
začasté dřív, než dostihne ho konec.  
Žal přátel jako umíráčku zvonec  
v uších mu zní, byť do sebe by rád  
vzduch čerstvý vsál. (Však ví: „Ten krutý honec  
mi chystá to, co nelze odestát.“)

## VI

Když dobří lidé poblíž cizích rovů  
nahlas si přejí, aby jejich drahý  
ve vhodný den se v míru vzdal vší snahy,  
s poctami nesen byl pak ke hřbitovu,  
on sám si často přeje zas a znovu  
nezklamat je a skončit s žitím záhy.

## VII

I já už takto strádal dobu drahnou,  
zklamany, že můj život mívá cíl.  
Tak k rytířům mne osud přiřadil,  
co po své spáse dlouho marně prahnou,  
než paží svou si na Temnou věž sáhnou.  
I mne to čekalo. Měl jsem dost sil?

## VIII

S klidem, jenž spíše zove zoufání,  
dal jsem se směrem, jak ten netvor hadí  
na sklonku pošmourného dne mi radí.  
V přízračně světlešerém smrákání  
rovina širá strach tu nahání —  
ta holá pláň můj pohled marně svádí.

## IX

A hle! Když kroků pár jsem urazil  
tou novou cestou, otočím se zpět,  
naposled touže zhlédnout známý svět —  
však nezřím nic. Jen prázdný obzor zbyl  
a zrak můj nyní víc už nespátřil  
než pustou planinu. Víc nevidět.

## X

I šel jsem dál. Snad nikdy v žití  
v krajinu bědnou tak mě nezaved  
můj krok — vždyť nikde ani květ,  
jen pýr a pryšec vítězně se cítí  
v té pustině, co všude vůkol svítí,  
a bodláky by nikdo nespočet.

## XI

Ta pouštní netečnost je vlastní tomu kraji  
a příroda jen mroucím hlasem sténá:  
„Já k živoření jsem tu odsouzena —  
v tom marném boji nikdy nevyhraji.  
Snad až se tady horce rozevlají  
plameny konce světa, vzejde změna.“

## XII

Když někdy stačí zbědovaný stvol  
hlavičku zvednout aspoň trochu vzhůru,  
sražena hned — vždy jakous krutou stvůru  
tím pobouří, jež na něj žárlí někde kol,  
do všech stran šíříc neodvratný bol.  
Na slabý stonek poštvte zmaru můru.



### **XIII**

Zde trávu, jako malomocných vlasy  
prořídou, ničí zaschlé bláto země,  
rudé jak nasákla by krví. Němě  
tam stojí kůň. Proč právě tady asi?  
Vychrtlá herka ztuple světu hlásí,  
sám ďábel že snad sedlal tohle plémě.

### **XIV**

Je vůbec živ? To netroufám si říci —  
s tou rzivou hřívou, s hlavou schýlenou;  
zhnisané oči jistě slepé jsou —  
snad rarach právě zháší jeho svíci.  
Tak odpornému tvoru nepodal bych píci,  
ten jistě zaslouží si sudbu zlou.

### **XV**

Do nitra svého stočil jsem radš zrak.  
Před bojem vína lokne si muž rád —  
mne staré vzpomínky by mohly hřát  
na časy šťastnější, kdy žádný mrak  
nekalil obzor můj; snad aspoň tak  
se s tím, co přijde, svedu vyrovnat.

## XVI

Jak v mlze zřel jsem Cuthbertovy rysy  
v zlatavém rámu rozevláté kštice:  
můj přítel milovaný převelice  
by oporou mi byl, jak býval kdysi.  
Však jedna dávná noc jak záhryz krysí  
vzápětí počla svírat moje plíce.

## XVII

A za ním Giles, ten vzor vší ctnosti, stojí.  
Jak pasován je, znovu vidím jasně —  
za činy, o nichž skládají se básně.  
Žel, scéna brzy změní se a naděj moji,  
co vidím teď, jen stěží nějak zhojí:  
za zradu jeho život mečem hasne.

## XVIII

Lepší je *ted'* než tahle minulost!  
Zpět tedy k cestě žalně ztemnělé!  
Kolem je ticho, jen Nic zšeřelé —  
co mi as chystá blízká noc?  
Upírům vydán budu na milost?  
Má mysl znovu tuší pouze zlé.

## **XIX**

Tu náhle před sebou jsem zahléd vodu:  
jak had se tady jakás říčka vine —  
ne líná jako stíny vůkol: plyne  
jak rozkacený proud divého rodu,  
co kolem sebe šíří nepohodu  
a hrozí zmarem v rozpěněné špíně.

## **XX**

Tak neširoká, přec tak záštiplná!  
Nad ní se utrápené olše sklání  
a sešlé vrby jak by v uzoufání  
chtěly, by navždy zmařila je vlna.  
A onen proud, do všech stran řvavě klna,  
jako by toužil splnit jejich přání.

## **XXI**

Když jsem se brodil přes ten zrádný tok,  
trnul jsem hrůzou, abych třebas maně  
na utopence nešláp dole na dně  
či kopím, jímž jsem jistil každý krok,  
neuvíz v pasti nastražených ok —  
že jeho vous či vlas tam číhá na mě!

## XXII

Leč marně doufal jsem, že druhý břeh  
nabídne mnohem snazší putování.  
Na půdě bojem rozryté tam klání,  
nad nímž se svědkům jistě tajil dech —  
čí krví asi mokval zdejší mech? —  
muselo dlouho zuřit bez ustání.

## XXIII

Jak zápas šelem v rozžhavené kleci  
ten střet zde asi dlouho stačil plát.  
Proč právě tady měl se odehrát?  
Hned vedle žádné stopy... Divné věci!  
Ten svár sám sebe pozřel — žádní svědci.  
Dvě zloby jedna druhou svedly sklát.

## XXIV

Však o kus dál — co oči moje vidí?  
Soukolí zubaté, jež každé tělo  
člověčí by v kaši rozemlelo!  
To mučidlo sem nedal nikdo z lidí.  
Možná sám ďábel, když se odtud klidil,  
ho nechal tady, aby zrezivělo.

## XXV

Dál klopýtal jsem mezi pahýly  
po zemi plné mokřin mokvavých,  
hynoucí hnisem z podebraných rýh.  
Byla kdys živá, teď už bez síly —  
jen mrtvý jíl a písek tu z ní zbyly.  
Jak závan mrtvolný by na ni dých...

## XXVI

Výrony páchnoucí — barvy i šed'.  
Vzápětí puklina, kde z rány v zemi  
se ven dral mechu trs jak výkřik němý.  
A dubu kmen se vedle chlípí hned  
zkřivenou tlamou, jež na celý svět  
v smrtelné křeči shnilé zuby cení.

## XXVII

A cesta má se nezdá konce mít...  
Přede mnou v dálce nic — a hyne den.  
Mé další kroky? Zas jen rmutný sen.  
V tu chvíli ke mně ale náhle slít  
jakýsi velký pták — jak křídlem stít  
by hlavu chtěl mi. Či chce vést mne jen?

## XXVIII

Vždyť přilétla s ním překvapivá změna:  
pláň zbortila se — všude kolem hory!  
Leč žádná krása! Jak by lité spory  
i tam řešila vojska bezejmenná.  
Jaká by asi platila se cena  
za průchod těmi běsnícími bory?

## XXIX

Já cítil, že si se mnou kdosi hraje —  
snad osud: záludně a krutě. Jistě.  
Ted' tedy končí, tady na tom místě,  
má smutná pouť. Pryč z toho zlého kraje  
se nedostanu — marná snaha má je.  
Už pro mne není žádné další příště.

## XXX

V tu chvíli najednou mi blesklo v hlavě:  
vždyť tohle je to místo, které hledám!  
Ta hora holá, co se vzadu zvedá —  
dva kopce jak dva býci spolu právě  
by zápasili, zuřivě a dravě!  
Však dojít tam se ted' už asi nedá...

### XXXI

Tam uprostřed — to Temná věž je přec!  
Mohutný válec — hrůza z něho čiší:  
nahnědlý sloupec kamenný svou výší  
ve světě nemá rovna — jistá věc!  
Jak mořský útes, jenž se nakonec  
vynoří z bouře — lodi cestu zkříží!

### XXXII

Nic nevidím — v soumraku všechno hasne.  
Než z nebe stihl vyhnat denní svit,  
stačilo mroucí slunce ozářit  
obrovské vrchy kolem, zhoubně krásné.  
Jak lovci na čekané v noci jasné  
svou kořist chystaly se zahubit.

### XXXIII

Nic neslyším — jen halas rve mi uši,  
z něhož se jména dávných druhů noří  
a vzpomínkami dosud teskně hoří:  
jeden byl velký silák, druhý duši  
by za vítězství dal a třetí krušil  
nepřátel rady na souši i moři.

### XXXIV

Ted' stáli v řadě tam a na mne zpět  
jen mlčky hleděli. My mnohou řež  
po boku bok jsme kdysi vedli. Kéž  
stojí při mně, až mi tento svět  
dá sbohem! Na roh jsem zadul naposled:  
„Já, rytíř Roland, zdravím Temnou věž!“



**Robert Browning**  
**Já, rytíř Roland, zdravím Temnou věž**

Edice Klasická světová poezie  
Překlad Miroslav Jindra  
Ilustrace na obálce Thomas Moran  
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze  
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání  
Verze 1.0 z 5. 3. 2019

ISBN 978-80-7602-614-8 (epub)  
ISBN 978-80-7602-615-5 (pdf)  
ISBN 978-80-7602-616-2 (prc)